

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

IRKÇILIK VE AYRIMCILIĞA KARŞI KOMİSYON

AYLIK BÜLTEN

Temmuz 2024

Komisyonumuz aylık bültenlerimizle, bir önceki ayda medyada öne çıkan ırkçılık ve ayrımcılık örneklerini basın ve kamuoyu ile paylaşmayı, bu şekilde ırkçılık ve ayrımcılık konusunda bir farkındalık yaratmayı ve duyarlılığı artırmayı amaçlıyor.

Bizler, ırkçılığın sadece bir ideoloji değil, aynı zamanda toplumsal, ekonomik, siyasi, kültürel ve psikolojik alanların bütününe yansıyan bir toplumsal rejim olduğunu düşünüyoruz. Yaşadığımız coğrafyada Türk ve Sünni üstünlükçü pratikler her gün ortaya çıkıyor ve diğer etnik, dinsel grupları aşağılayan ırkçı söylemler her gün dolaşıma sokuluyor. Bu ırkçı pratikler ve söylemler sadece gündelik yaşamda değil kurumsal alanda da sürekli olarak ortaya çıkıyor. Kurumsal ırkçılık özellikle polis uygulamalarında, polis zulmünde, yargı alanında, mahkemelerde, genel olarak ceza sisteminde, ceza evlerinde, askeri alanda ve gündelik yaşamda yoğun olarak devam ediyor.

Hazırladığımız bu aylık bülten medyaya yansıyan bazı olayları kapsamakta. Bültenin yaşanan bütün olayları kapsama iddiası bulunmuyor. Bültenimizi, ırkçı pratikler ve söylemlerin burada yer alan haberlerden çok daha fazlası olduğunun farkındalığı ile hazırladığımızı giriş kısmında belirtmemiz gerektiğini düşünüyoruz.

1 Temmuz

Kayseri’de mülteci karşıtı ırkçı saldırılar devam etti.

30 Haziran’da başlayan saldırılar, havanın kararmasının ardından Danişmentgazi Mahallesi’nde yeniden başladı. Binlerce kişi, Suriyelilerin yoğun yaşadığı mahallelerde “Ne mutlu Türküm diyene”, “Ülkemden mülteci istemiyorum” sloganıyla yürüdü. Polis, biber gazı, ses bombası ve plastik mermiyle mahalleliyi dağıtmaya çalışsa da kalabalıklar saatlerce tekrar buluşarak yürüyüşe geçtiler.

Görgü tanıkları ilde internetin yavaşlatılmış durumda olduğunu, görüntülerin VPN aracılığıyla iletilebildiğini anlattılar.

Kitle, 30 Temmuz’da araçların ve dükkanların yakıldığı mahalle dışında Suriyelilerin yaşadığı diğer mahallelere doğru yürürken birçok kişi alkış, ıslık ve kornayla destek oldu.

<https://x.com/hazardost/status/1807881542208733621>

Konya'da Suriyeli markete saldırı

Konya Sakarya mahallesinde bir grup ırkçı, Suriyeli bir markete saldırı. Videoda saldırganların "Vurulan, burası bizim devletimiz" şeklinde bağdıkları görülüyor.

Suriyeli mülteciler hedef alındıklarını belirtti ve yardım çağrısı yaptı.

<https://x.com/DemNews1/status/1807857758282113523?t=gJKBn4pJwxgOHA2IKYH2nA&s=03>

2 Temmuz

Kayseri'den sonra Antep, Adana, Konya ile çeşitli il ve ilçelerde de saldırılar yapıldı

Suriyeli sığınmacılara yönelik 30 Haziran'da Kayseri'de başlayan ve ertesi gün devam eden saldırılar, 2 Temmuz'da pek çok kente yayıldı.

Öte yandan benzer görüntüler, Pazartesi akşamı itibariyle pek çok kentte ortaya çıktı. Gaziantep'te Türkiye bayrakları taşıyarak sloganlar atan ve tekbir getiren kalabalık bir grup Suriyelilerin MA (Misafir Araç) plakalı araçlarını tahrip etti. Suriyelilerin yaşadığı mahallelerde ellerinde sopalar bulunan kişilerin sloganlar atarak yürüdükleri görüldü. Gaziantep'te yolda yürüyen Suriyeli bir genç de etrafını saran kişiler tarafından bıçaklandı.

Konya'nın Ereğli ve Çumra ilçelerinde de gece saatlerinde toplanan kalabalık, Suriyelilerin olduğu mahallelere yürüdü. Ereğli'de Suriyeli bir kişinin iş yeri ateşe verildi. Alevler itfaiye ekiplerinin müdahalesiyle söndürüldü

Bursa'da Suriyelilerin yoğun yaşadığı Çarşamba Mahallesi'nde toplanan gruba polis müdahale etti.

Hatay Reyhanlı'da toplanan bir grup da Suriyelilerin iş yerlerine yöneldi.

Antakya'da Türk bayraklarıyla sokağa dökülen bir grup, mülteci karşıtı sloganlar atarak ve "Ülkemde mülteci istemiyorum" diyerek konvoy oluşturdu.

Kırıkhan ilçesinde ise saat 22.30 sıralarında Hassa, Kanatlı, Nuriye Civelek ve Reyhanlı caddelerinin kesiştiği kavşakta toplanan kalabalık, ellerinde Türk bayraklarıyla konvoy oluşturdu. Topluluk, mülteciler aleyhine sloganlar atarken, Cumhuriyet Mahallesi'nde küçük bir grup, Suriyelilere ait manav dükkanını ateşe verdi. Bayırbucak Caddesi'nde iki telefon dükkanı da yine kalabalık tarafından tahrip edildi. Cep telefonu aparatlarının satışının yapıldığı Suriyeli mültecilere ait iş yerinin camları kırılıp, eşyalar dağıtıldı. Manav dükkanı ateşe verildi.

Şanlıurfa Akçakale ve İstanbul Sultanbeyli'de de sokağa gruplar Suriyeliler aleyhinde sloganlar atarak yürüdü.

Antalya'nın Serik ilçesinde eski Cuma pazarı mevkiinde toplanan bir grup, sloganlar atarak meydana geldi. Grup ilçenin çeşitli bölgelerinde oturan Suriyelilere ait araçlara taşlar atarak zarar verdi, ters çevirdi. Suriyelilere ait bir motosiklet cadde ortasında ateşe verilerek yakıldı. Grup motosiklete müdahale etmek için gelen itfaiye ve sağlık ekiplerine engel oldu. Gece ilerleyen saatlerde eylemciler, Suriyelilere ait işyerlerine taşlarla saldırıp camlarını kırdı.

<https://www.evrensel.net/haber/522282/kayseriden-sonra-antep-adana-konya-siddet-eylemleri-yayiliyor>

Suriyelilere yönelik ırkçı saldırılar yayılıyor: Belediyeye TOMA'lı koruma

Hatay Reyhanlı, Adana, Kayseri, Urfa, Bursa ve Antep'te düzenlenen gösterilerde ırkçı sloganlar atıldı, Suriyelilere ait dükkanlara saldırılar düzenlendi.

Hatay'ın Suriye sınırındaki Reyhanlı ilçesinde akşam üstü sularında yerel halktan bazı kişiler Suriyelilerin işyerlerinin yoğun olduğu Çarşamba Pazarı'ndaki dükkanlara saldırdı. Suriyeliler kepenklerini kapatarak evlerine gitti.

Saat 21.00 sularında Reyhanlı Belediyesi önünde ellerinde Türk bayrakları ile toplanan kalabalık, "Mülteci istemiyoruz" sloganı attı. TOMA ve çevik kuvvetle yoğun güvenlik önleminin alındığı Reyhanlı'da belediyenin oraya çıkan birçok sokak trafiğe kapatıldı.

Bursa Altıparmak'ta bir araya gelen gruplar burada Suriyelileri hedef alan sloganlar atarak yürüyüş yaptı. Akşam saatlerinde Bursa'da bulunan Suriyeli esnaf, güvenlik endişesiyle dükkanlarını erken kapattı. Özellikle kent meydanı, Altıparmak ve Çarşamba bölgelerinde Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı yerlerde, gruplar toplanmaya başladı. Bu gruplar, "Ne mutlu Türküm diyene" ve "Türkiye Türktür, Türk kalacak" sloganları atarak, havai fişekler ve torpiller patlattı. Polis, kalabalığı dağıtarak Altıparmak'a giden sokaklarda barikatlar kurdu.

<https://www.gazeteduvar.com.tr/suriyelilere-yonelik-irkci-saldirilar-belediyeye-tomali-koruma-haber-1702747>

3 Temmuz

Antalya'da Serik'te ırkçılar Suriyeli 17 yaşındaki Ahmet Handan El Naif'i öldürdü

Uluslararası Mülteci Araştırmaları Merkezi (UMAM) Başkanı Taha Elgazi'nin verdiği bilgilere göre mülteci çocuğa yönelik saldırı aslında 8 arkadaşı ile birlikte kaldıkları aynı mahallede bulunan evde başladı.

Çocukların tümü kentte mevsimlik işçi olarak ya da lokanta gibi işyerlerinde çalışıyordu. Öğlen saati sokağa çıkan 40 kişilik bir grup, Ahmet ve arkadaşlarının kaldıkları eve zorla girdi. O esnada evde 7 kişi bulunuyordu. Saldırganlar evdekilere hakaretlerde bulunup darp etmeye başladı. Fırsatını bulup saldırgan grubun elinden kurtularak evin dışına çıkmayı başaran Ahmet, koşarak saldırganlardan kaçmaya çalıştı. Ancak saldırganlar motosikletle peşine düştükleri Ahmet'i kısa sürede yakalayıp yeniden darp etmeye başladı ve sonrasında bıçaklayarak öldürdü.

<https://x.com/nuceghian/status/1808576147170709602>

Ahmed Hamdan Al Naif'in aynı yerde yaşadığı arkadaşı 15 yaşındaki Hasan Halid El Nayif ve birlikte çalıştıkları Beşar Obaid Al-Marai'nin de olaylar sırasında ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldığı belirlendi.

<https://www.gazeteduvar.com.tr/serikte-oldurulen-17-yasindaki-cocugun-iki-arkadasi-da-agir-yarali-haber-1703340>

RTÜK Açık Radyo'nun lisansını iptal etti

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), "Ermeni soykırımı" ifadesi nedeniyle daha önce idari para cezası ve 5 kez yayın durdurma cezası verdiği Açık Radyo'nun lisansını iptal etti.

RTÜK 22 Mayıs'taki Üst Kurul toplantısında, Açık Radyo'da yayınlanan Açık Gazete'nin 24 Nisan tarihli programında yayına katılan konuğun "Osmanlı topraklarında gerçekleşen tehcir ve katliamların, soykırım olarak adlandırılan katliamların 109. yıldönümü, sene-i devriyesi. Bu yıl da yasaklandı biliyorsunuz Ermeni soykırım anması" ifadeleri nedeniyle, radyoya idari para cezası ve programa da beş gün yayın durdurma cezası vermişti. Gerekçe "Toplumun kin ve düşmanlığa tahrik"ti.

Üst Kurul, cezayı, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 32'nci maddesinin beşinci fıkrasında düzenlenen "...Programlarının yayını veya yayınları süreli durdurulan medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yaptırım kararının tebliğine rağmen kararın gereklerine aykırı olarak yayınlarına devam etmesi halinde yayın lisansının iptaline karar verilir" hükmü uyarınca uyguladı.

<https://www.agos.com.tr/tr/yazi/30574/rtuk-acik-radyo-nun-lisansini-iptal-etti>

6 Temmuz

Van'daki konserde seyirciler "Ne mutlu Türküm diyene" sözleriyle selamlandı

Van'da bu yıl 1.'si düzenlenen Kültür Yolu Festivali'nde konserin sonlarına doğru sanatçı Bengü, "Böyle güzel bir festival düzenleyen Kültür ve Turizm Bakanlığımıza teşekkür ederim. Ne mutlu Türküm diyene" sözlerini sarfetti. Bu sözler konsere katılan seyirciler tarafından tepkiyle karşılandı. Bengü'nün sahneyi terk etmesinin ardından seyirciler, organizasyon şirketi ve sanatçıyı protesto ederek sahneye pet şişe ve cisimler fırlattılar. Sahnenin bulunduğu platform pet şişeyle doldu.

https://x.com/nupelonline/status/1809462113045188846?t=Ct5eV86e16F_eVtXHNHTIQ&s=03

7 Temmuz

Tanju Özcan: "Merih Demiral'ın bozkurt işareti yapan heykelini Bolu'ya dikeceğim"

Bolu Belediye Başkanı Özcan, Avusturya maçındaki 'bozkurt' hareketi nedeniyle UEFA tarafından milli futbolcu Merih Demiral'a 2 maç ceza verilmesine tepki gösterdi.

Özcan sosyal medya hesabından "Merih Demiral'a verilen cezayı şiddetle ve nefretle kınıyorum! Bu cezayı engelleyemeyen Futbol Federasyonu'nu lanetliyorum. Size söz Merih Demiral'ın BOZKURT işareti yapan heykelini Bolu'ya dikeceğim! Hadi bakalım Avrupa bana da ceza yazsın bakalım!!!" sözlerini paylaştı.

https://x.com/sputnik_TR/status/1809209507299373201

Kayseri'de saldırıya uğrayan aileye sınır dışı

Refugee Agency'nin verdiği habere göre Kayseri'de saldırıya uğradığı için şikayetçi olan Suriyeli aile sınır dışı edilecek.

İçlerinde çocukların da bulunduğu 6 kişilik aile, Suriye'ye gönderilmek üzere geri gönderme merkezine alındı.

<https://x.com/Refugee11move/status/1810035768959898075?t=SYeZA3Haa31kwperiq31mg&s=03>

Kürt'ün düğününe Türk bayrağı

Hakkari'nin Çukurca ilçesinde organize edilen düğünlerde düğün sahiplerine Türk bayrağı asma zorunluluğu dayatılıyor. Bütün ekonomik kaynakları tüketilen, askeri bir garnizona dönüştürülüp bütün sosyal ve sivil yatırımlardan mahrum bırakılan Çukurca'da, halk artık düğün bile yapamaz durumda. Düğün yapabilmek için çeşitli askeri prosedürleri yerine getirmek şart koşuluyor. Bunlardan biri de bayrak zorunluluğu.

Yakın zamanda düğünü yapılan, askerler tarafından bayrak asılmadan düğün yapılmasına müsaade edilmediğini anlatan A., bayrağın asılmadığı düğünlerin asker tarafından basıldığını; itiraz eden yurttaşların baskı ve şiddetle karşılaştığını, tehdit edildiğini aktardı. Düğün öncesi karakol tarafından, düğün sahibine sözleşme imzalatıldığını söyleyen A., sözleşme içeriğinde bayrağın indirilmemesi, içinde "özgürlük" ve "devrim" geçen şarkıların söylenmemesi ve düğüne sarı-kırmızı-yeşil renkte hiçbir şeyin alınmaması gibi maddelerin yer aldığını belirtti. Bu sözleşmeyi imzalamayanların düğünleri, jandarma ve polis tarafından basılıyor, düğün dağıtılarak engellenebiliyor.

<https://x.com/ozgurpolitika1/status/1810227320495739066>

<https://justpaste.it/92noz>

8 Temmuz

Profesörden Diyarbakır halkı 'kobay' olarak kullanıldı iddiası

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cenap Ekinci, Diyarbakır'da 2020 yılında koronavirüs döneminde Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde bazı hastalar üzerinde denenen "Türk Işın Tedavi Yöntemi (TurkishBeam)" nedeniyle bazı hastaların hayatını kaybettiğini belirtti. Ekinci, Diyarbakırlıların kobay olarak kullanıldığını iddia etti. Ekinci'ye göre Diyarbakır'a özel uçakla gelen bir sağlık ekibi, Sağlık Bakanlığı'nca onaylanmamış ve hiçbir hastanenin kabul etmediği cihazı Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne getirerek başhekimin izniyle, üç gün boyunca bazı hastalara, kendilerine ve yakınlarına bilgi vermeden bu yöntemi deney olarak uyguladı. Bazı hastalar söz konusu ışın tedavisi nedeniyle hayatını kaybetti.

İddialara ilişkin Mezopotamya Ajansı'nın ulaştığı Ekinci, şunları söyledi: "Benim iddiam orada duruyor ve deliller de orada. Adamlar zaten gizli yapmadılar, göstere göstere yaptılar. Bunu birkaç kere gündeme getirdik ama ilgilenen kimse de yok. Durum gerçektir, boş bir iddia değil" diye konuştu.

<https://yeniyasamgazetesi6.com/452355-2/>

Diyarbakır Tabip Odası, Diyarbakır halkının "kobay" olarak kullanıldığı iddialarına ilişkin kamuoyuna açıklama yapılması çağrısında bulundu

Diyarbakır Tabip Odası, Ekinci'nin Diyarbakır halkının "kobay" olarak kullanıldığına dair paylaştığı iddialara ilişkin yazılı açıklama yaptı.

Yetkililere seslenen Tabip Odası açıklamasında şu soruları yöneltti:

* Bu araştırmadan Sağlık Bakanlığının haberi var mıdır? Yine bu araştırmadan Covid Bilim Kurulunun haberi var mıdır?

* Bu tedavinin uygulanması için yasal bir izin alınmış mıdır? Alınmışsa hangi kurum üzerinden alınmıştır?

* Açıklamada adı geçen uçak kime aittir?

* Bu deney için neden Diyarbakır EAH seçilmiştir?

İddialara yanıt verilmesi çağrısında bulunulan açıklamada, “Kamuoyu aydınlatılmalıdır. Bu iddialar aynı zamanda bir suç duyurusu niteliğinde olduğundan derhal adli ve idari soruşturmalar başlatılmalıdır. Konu hakkında derinlikli araştırmalarımız devam edecektir. Konunun takipçisi olacağımızı kamuoyu ile paylaşıyoruz” denildi.

<https://www.gazeteduvar.com.tr/dem-parti-ve-diyarbakir-tabip-odasindan-kobay-sorulari-haber-1704433>

Konya’da Suriyelilerin işlettiği lokanta saldırıya uğradı

Konya’da mülteci karşıtı saldırganlar, Çumra ilçesinde bulunan ve Suriyeliler tarafından işletilen Halep Lokantası’nı gece vakti taşıyarak kullanılamaz hale getirdi.

Saldırı anlarını kayda alan kişi “Arkadaşlar, Suriyelilerin Halep Lokantası vardı ya, artık yok” ifadelerini kullandı.

https://serbestiyet.com/featured/konyada-suriyelilerin-islettigi-lokanta-saldiriya-ugradi-halep-lokantasi-vardi-ya-artik-yok-173701/#google_vignette

9 Temmuz

Ameliyathanede bozkurt işareti yapan doktorlar TTB tarafından kınandı

Sosyal medyada yaygın bir şekilde paylaşılan fotoğrafta bir hastanenin ameliyathanesinde doktorların toplu bir şekilde kanlı elleriyle bozkurt işareti yaptıkları görüldü.

Bu görüntü üzerine Türk Tabipleri Birliği yaptığı açıklamada “Son zamanlarda basında ve sosyal medyada hekimlerin sağlık hizmeti sunarken politik kimliklerini belirten çeşitli işaretler yaptıkları görüntüler yayımlanmaktadır. Hekimlerin, tıpkı toplumun diğer üyeleri gibi, farklı politik düşünce ve değerlere sahip olmaları doğaldır. Bununla birlikte hekimler, meslek ahlakı kuralları gereğince sağlık hizmeti sunarken yansızlıklarını korumakla yükümlüdür” denildi.

Dünya Tabipler Birliği Cenevre Bildirgesi’nden yansızlığın zorunluluğunun ve ayrımcılık yapılamayacağını vurgulandığı alıntılarının yer aldığı açıklamada, “Söz konusu görüntülerin bu yükümlülüklerle bağdaşmadığı, güven zedeleyici nitelikte olduğu açıktır. Gerek hekimlere gerek hekimleri istihdam eden kurumlara, toplum sağlığı açısından son derece önemli olan ‘hekimin yansızlığı’ ilkesini ve güveni koruma yükümlülüğünü bir kez daha anımsatıyoruz” ifadesine yer verildi.

https://www.ttb.org.tr/haber_goster.php?Guid=09f0e586-3df7-11ef-a310-69d6f752b286

11 Temmuz

Trans sergisi yasaklandı.

10. Trans Onur Haftası Sergi Kolektifi'nin "Dön-Dün Bak: Türkiye'de Trans Hareketinin Tarihi" isimli sergisi, 11 Temmuz Perşembe günü Depo'ya Beyoğlu Kaymakamlığı'ndan gönderilen bir tebligatla yasaklandı.

Depo yasaklamayı şöyle duyurdu:

"10. Trans Onur Haftası Sergi Kolektifi'nin **Dön-Dün Bak: Türkiye'de Trans Hareketinin Tarihi** isimli sergisi 11 Temmuz Perşembe günü Depo'ya **Beyoğlu Kaymakamlığı'ndan gönderilen bir tebligatla yasaklandı.**

Bu tebligat sebep gösterilerek, 27 Temmuz'a kadar ziyarete açık olacağını duyurduğumuz **sergiyi kapatmak zorunda bırakıldık.**

Depo ekibi olarak bu yasaklama kararına yasa yoluyla başvurarak itiraz edeceğiz. Yargısal süreçteki gelişmeleri ilerleyen günlerde kamuoyu ile paylaşacağız."

https://x.com/depo_istanbul/status/1811405302115250608

İrkçi saldırılara tepki gösteren LGBTİ+ aktivisti İris Mozalar tutuklandı

LGBTİ+ aktivisti İris Mozalar, Suriyelilere yönelik Kayseri'de yaşanan ırkçı saldırıları eleştirdiği sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek, "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik" iddiasıyla tutuklandı. Mozalar'ın avukatı Gizem Karaköçek, soruşturmanın, AYM'nin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal ettiği 'Sanal Devriye' yöntemiyle başlatıldığını söyledi ve "Bu hukuksuz tutuklama LGBTİ+'lara yönelik susturma ve baskı aracı olarak kullanılıyor. Kamuoyundan dayanışma bekliyoruz" dedi.

İstanbul'daki evine yapılan baskınla 10 Temmuz Çarşamba akşamı gözaltına alınan İris Mozalar, bir gün Emniyet'te tutulduktan sonra, 11 Temmuz'da savcılık sorgusunun ardından tutuklama istemiyle sevk edildiği sulh ceza hakimliğince tutuklandı.

<https://www.mlsaturkey.com/tr/irkci-saldirilara-tepki-gosteren-lgbti-aktivisti-iris-mozalar-tutuklandi>

12 Temmuz

"Kürt olamaz, olsa olsa Ermeni soyundandır"

Yeni Akit gazetesi yayınladığı haberde şu ifadeleri kullandı:

"Güneydoğu'da bir ilde çekildiği ve bir halay oyununda namazla alay eden kişi tepkilere neden oldu. Videoyu izleyenler 'Bunlar Kürt olamazlar, Müslüman Kürtler namazla alay etmezler. Bunlar olsa olsa Ermenidir' yorumunda bulundular.

Sosyal medyada hızla yayılan halay oynayanların görüntüsü vatandaşlardan yoğun tepki aldı. Güneydoğu'daki bir ilimizde, Kürt kökenli bir ailenin düğününde çekildiği tahmin edilen bu videoda meczubun biri namazla adeta dalga geçiyor. Vatandaşlar, dinine bağlı muhafazakar kimlikleriyle bilinen

Kürtler halkın dini değerleri ile alay etmezler, bu kişinin bir Kürt olamayacağı, olsa olsa Ermeni soyundan biri olabileceği yorumunu yaptılar.”

<https://www.yeniakit.com.tr/haber/namazla-alay-eden-bu-meczup-kurt-olamaz-olsa-olsa-ermeni-soyundandir-1868866.html>

15 Temmuz

Gökçek: “Türkiye’de 15 milyon gizli Rum, Ermeni ve Yahudi var”

Eski AKP’li Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek sosyal medya paylaşımında Osmanlı’daki 1914 nüfus sayımından yola çıkarak bugün Türkiye’de 15 milyonu aşkın Rum, Yahudi ve Ermeni olması gerektiğini öne sürdü. Gökçek, TBMM’nin kanun çıkararak bu kişilerin etnik aidiyetlerinin nüfus cüzdanlarına işlenmesi gerektiğini savundu.

Gökçek’in paylaşımından bölümler şöyle: "Osmanlı 1914 nüfus sayımı...O tarihte Osmanlı da 3.353.825 Rum, Yahudi ve Ermeni var... Nüfusun % 18.22’si... Türkiye’nin 2024 nüfusu 85.372.377... Aynı oranları baz alırsak şu an Türkiye’de 15.554.847 Rum, Ermeni ve Yahudi var... Ben Türkiye’de bunları tanımak istiyorum... TBMM’den den acil bir kanun çıkartılmalı ve kişilerin gerçek kimlikleri nüfus cüzdanlarına işlenmeli..."

Yeni Akit gazetesi de Gökçek’in paylaşımını alıntılarak bu ayrımcılığa şu sözlerle destek verdi: "Türkiye’nin yüzde 99’u Müslüman olarak bilinirdi. Oysa içimizde milyonlarca Rum, Ermeni, Yahudi ve Sebataycı var. Türk ve Müslüman olarak bildiğimiz bu vatandaşlarımız bizimle her konuda aynı statüye sahipler. TV ekranlarında gördüğümüz bu kişiler bize ülke, millet ve inanç konusunda dersler veriyor, biz de onların bu görünümüne inanarak sözlerine değer veriyoruz."

<https://www.agos.com.tr/tr/yazi/30659/melih-gokcek-e-gore-turkiye-de-15-milyon-gizli-rum-ermeni-ve-yahudi-varmis>

Kaymakam muhtara küstü, Alevi köyüne hizmet gelmedi

Tokat’ın Almus ilçesine bağlı, Aleviler için bir inanç merkezi olan Hubyar köyüne hizmet götürülüyor. Hubyar Köyü doğumlu olan eski HDP Milletvekili Ali Kenanoğlu, Almus Kaymakamı Emre Çömen’in köye gönderilen çöp konteynerleri nedeniyle kendisine teşekkür etmeyen Hubyar Köyü muhtarı Cemal Doğan’a küstüğünü ve "Bana hizmet için gelmesin" dediğini söyledi.

Kenanoğlu "Bizim Hubyar köyünün yolları geç de olsa binbir uğraş ve mücadele sonunda bir şekilde asfaltlandı ama köy yoluna gereken bakımlar yapılmıyor. Yol şu an patlak ve tahrip olmuş, araçların geçişinde sıkıntı yaratan yerler var. Komşu köyümüz olan Sünni Sariören Köyü’nde asfaltın tamir ve bakımı yapılıyordu. Biz de Hubyar köyünün yoluna tamir ve bakım yapılacak mı diye ilgili makama sordurduk. İlçe kaymakamlığınca yapılmayacağı söylenmiş" dedi. Kenanoğlu şöyle devam etti: "Durumu meclis üyesi arkadaşlara, bölgede siyaset yapan arkadaşlara sorduk, teyit ettirdik. Aldığımız cevap şu; Hubyar Köyü’ne Mayıs ayında çöp konteyneri gönderildi. Bu nedenle de muhtar, kaymakam beye teşekkür etmemiş. Kaymakam bey de muhtara küsmüş, 'bana hizmet talebiyle gelmesin, bu yıl o köye hizmet yok' demiş."

<https://artigercek.com/guncel/kaymakam-muhtara-kustu-alevi-koyune-hizmet-gelmedi-kaynaklari-esit-ve-adil-311098h>

16 Temmuz

Yevmiyesini isteyen Urfalı işçiye işkence

Urfa'nın Suruç ilçesinden Antalya'ya çalışmaya giden Vedat Kurt, iki yıl önce yevmiyesini istediği iş yeri sahipleri tarafından işkenceye maruz kaldı. Dişleri sökülen ve elektrikli işkenceye maruz kalan Kurt, daha sonra iş yeri sahipleri tarafından uzun bir süre alıkonuldu.

Olaya dair Antalya'da bulunan "Antepli Ahmet Usta" adlı iş yeri sahipleri A. T., O. T., S. T. ve A. A. hakkında dava açıldı. Açılan davanın iddianamesinde, bilirkişi raporuna yer verildi. Raporda, işkence görüntülerinin 4 kişinin HTS ve telefon kayıtlarında yer aldığı belirtildi. Antalya Asliye Ceza Mahkemesi'nin iddianameyi kabul etmesinin ardından yargılama başladı. Dört kişinin davada tutuksuz yargılandığı öğrenildi.

<https://artigercek.com/emek/yevmiyesini-isteyen-urfali-isciye-iskence-311173h?s=03>

22 Temmuz

Mersin'de halay çeken Kürt gençleri gözaltına alındı

Mersin sahilinde bir grup Kürt gencinin çektiği halay sosyal medyada hedef gösterildi. Türkiye Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'tan açıklama geldi. Tunç, halay çeken 9 kişinin gözaltına alındığını açıkladı. Tunç sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda şu ifadeleri kullandı: "Mersin'de bir grup tarafından bölücü terör örgütü marşı eşliğinde halay çekilmesi ve bölücü terör örgütü elebaşı lehine slogan atılması olayıyla ilgili Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından adli soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma kapsamında kimlikleri tespit edilen 9 şüpheli yakalanarak gözaltına alınmış, 2 şüpheliyi yakalama çalışmaları devam etmektedir."

https://x.com/nupelonline/status/1815483973096665104?t=rRkl_1cYtmfo2YumEzVBKg&s=03

Gençlere gözaltı aracında 'Ölürem Türkiyem' şarkısının dinletildiği görüntüler polisler tarafından servis edildi.

<https://yeniyasamgazetesi6.com/mersinde-gozaltina-alinan-genclere-olurem-turkiyem-dinletilmis/>

İHD Genel Merkezi'nin olay üzerine 24 Temmuz'da yaptığı açıklamada "Mersin sahilinde Kürtçe şarkı eşliğinde halay çeken gençler sosyal medya hesapları üzerinden hedef gösterildi ve evlerine yapılan baskınlarla gözaltına alındılar. Gözaltı aracında polislerce çekildiği ve yine polislerce sosyal medyaya servis edildiği anlaşılan görüntülerde gençler henüz ifade vermeden alenen teşhir edilerek hedef gösterilmiştir. Yaşanan olayı Kürt dili ve kültürüne karşı tahammülsüzlük olarak değerlendiriyoruz. Kürtçe şarkı söyleyen ve halay çeken gençlerin teşhir edilerek hedef gösterilmesine yol açan görevliler hakkında etkin adli ve idari soruşturma yürütülmesini talep ediyoruz" denildi.

<https://x.com/ihdgenelmerkez/status/1816015101771608444?t=0Y00JxisuMvlrSO5mPlewq&s=03>

23 Temmuz

İzmir'de Suriyeli çocuğa ırkçı saldırı

Kayseri'deki saldırıların ardından İzmir'e yerleşen Suriyeli İzedin El Esanî (15) adlı çocuk, ırkçı saldırıya uğradı. El Arabiya internet sitesinin paylaştığı bilgilere göre, El Esanî'nin ailesiyle birlikte Kayseri'de kaldığını ancak Kayseri'de Suriyelilere yönelik şiddet başlayınca Temmuz ayı başında İzmir'e taşındığı öğrenildi.

El Esanî'nin araç yıkama işinde çalıştığı sırada ırkçı saldırıya maruz kaldığı ve başından, burnundan yaralandığı, dişlerinin kırıldığı bilgisine yer verilen haberde, Esanî'nin saldırı sonrası bilinç kaybı yaşadığı da belirtildi.

Esanî ailesi, ırkçı saldırganın babasının, kendilerini şikayetçi olmamaları konusunda tehdit ettiğini aktardı.

<https://nupel.tv/izmirde-irkci-saldiri/>

25 Temmuz

Sakaryaspor'dan Amedspor'un logosuna sansür

TFF 1'inci Lig ekibi Sakaryaspor, sosyal medya hesabından fikstür paylaşımı yaptı. Paylaşımında, 2024-2025 sezonunda oynayacak takımların ismine ve logosuna yer verildi.

Fikstürde Sakaryaspor'un ligin 3. haftasında iç sahada karşı karşıya geleceği Amedspor'a ilişkin bilgiler paylaşıldı. Ancak takımın logosunun olduğu alanın tamamının karartıldığı görüldü.

<https://www.birgun.net/haber/sakaryaspor-dan-amedspor-un-logosuna-sansur-547210>

26 Temmuz

Van'da Kürtçe yaya uyarısının üzerine ırkçı yazılama

Van Büyükşehir Belediyesinin Kürtçe olarak yazdığı "Pêşî Peya (Önce Yaya)" uyarısının üzeri kimliği belirsiz kişi veya kişiler tarafından karalanarak Kürtçe sözcükler 'Türkiye Türk'tür, Türk kalacak' olarak değiştirildi.

<https://x.com/RusenTakva/status/1816724937035403442?t=KQeXq6WqHqbOZmweKa1evQ&s=03>

A Milli Kadın Voleybol Takımında ırkçı paylaşım

Paris Olimpiyat Oyunları'nda mücadele eden A Milli Kadın Voleybol Takımı'nın kadrosuna Tuğba Şenoğlu'nun yerine İlkin Aydın'ın dahil edilmesinin hemen ardından İlkin Aydın'ın, Melissa Vargas hakkındaki ırkçı ifadelerin yer aldığı bir video paylaştı. Videoda İlkin Aydın "Bir Türk sporcu olarak sahada Türk sporcu olmasını isterim. El ele tutuşup İstiklal Marşı okuyabileceğim bir sporcu olması benim şahsi fikrim. Takımında bir Kübalı değil, bir Türk vatandaşı görmek benim daha çok hoşuma gider" dedi.

<https://velev.news/spor/olimpiyat-onesi-filenin-sultanlarinda-kriz-buyuyor-ilkin-aydinin-irkci-yorumu-tepki-cekti/>

Minibüste Afrikalı kadına hakaret

İstanbul'da minibüste yolculuk yapan bir kadın, Afrikalı kadına hakaret etti: "Benim memleketimde yaşıyorsun, hayvan oğlu hayvan. Ben Türk'üm senin gibi değilim. Köpek gibi bağıyor."

<https://x.com/LogHaber/status/1816829497552851248>

27 Temmuz

Sınır dışı edilen mülteci trans kadın öldürüldü

Adana LGBTİ+ Dayanışması, geçtiğimiz günlerde sosyal medyada HIV statüsü ifşa edilerek hedef gösterilen ve sınır dışı edilen mülteci trans kadının öldürüldüğünü açıkladı. Dayanışma, sınır dışı edilen trans kadın M.E'nin ailesi ve Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) işbirliği ile öldürüldüğünü belirtti.

Adana LGBTİ+ Dayanışması sosyal medyadan yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullandı:

"Adana'da Suriyeli trans kadının, özel sağlık bilgileri izinsiz olarak paylaşılmış, HIV ile yaşadığı ifşa edilmiş ve nefret söylemine maruz kalmıştır. Bu, kişisel haklarının ve mahremiyetinin ihlal edilmesidir. Trans kadın M.E, yaşanan olayların ardından Cilvegözü Sınır Kapısı'ndan sınır dışı edilmişti. Maalesef 5 gün önce yaşamını yitirdiğini öğrendik. Türkiye'nin LGBTİQ+ sığınmacı ve mülteciler için 'güvenli ülke' olarak tanımlanmasından derhal vazgeçilmelidir."

<https://kaosgl.org/haber/sinir-disi-edilen-multeci-trans-kadin-olduruldu>

M.E'nin mahremiyetini ihlal edenin Solcu Gazete olduğu belirlendi. M.E'nin arkadaşları sosyal medyada "Geçtiğimiz günlerde Suriye'de katledildiğini öğrendiğimiz HIV+ ile yaşayan göçmen trans kadın arkadaşımız M.E'nin kişisel sağlık bilgilerini ifşalayarak hedef gösteren ve sınır dışı edilmesine yol açan @solcugazete'yi teşhir ediyoruz.

Solcu Gazete, M.E.'ye ait, Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin resmi HIV raporunun bir kopyasını paylaşarak, "Adana'da seks işçiliği yapan 1997 doğumlu Suriyeli M.E'nin HIV olduğu ortaya çıktı" diye yazmıştı.

https://x.com/leblebi_demir/status/1817628804480974946?t=CuqTEvtK1pfPBAKw7iSWsA&s=03

Siirt'te halay çekenler tutuklandı

İHD Siirt Şubesi sosyal medya hesabından yaptığı basın açıklamasında "Düğün sırasında Kürtçe şarkılar eşliğinde halay çeken anne F. T konutu terk etmeme adli kontrolü ile serbest bırakılırken 2'si çocuk

olmak üzere 3 kızı ve diğerk bir kişi ile birlikte toplam 4 kişi hukuka aykırı bir şekilde tutuklanmıştır” duyurusunu yaptı.

https://x.com/siirtihd/status/1817272290301591885?t=aFl_I6S6Tuv2OXUV0ckb_A&s=03

28 Temmuz

İstanbul’da ‘Kürtçe halay’ gerekçesiyle 11 tutuklama

İstanbul’un Bağcılar, Esenyurt, Sultangazi ve Gaziosmanpaşa ilçelerinde dün yapılan ev baskınlarında 18 kişi, farklı tarihlerde yapılan düğünlerde Kürtçe şarkılar eşliğinde halay çektikleri gerekçesiyle gözaltına alındı. İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü’nde tutulan 18 kişi, buradaki işlemlerinin ardından adliyeye çıkarıldı. Savcılık ifadelerinin ardından 18 kişi, “Örgüt propagandası” iddiasıyla tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edildi. Mahkemedeki ifadelerinin ardından ise 18 kişiden 7’si adli kontrol ile serbest bırakılırken, 11’i aynı iddiayla tutuklanarak, cezaevine gönderildi.

<https://mezopotamyaaajansi38.com/tum-haberler/content/view/248906>

29 Temmuz

Diyarbakır’da polis eşliğinde Kürtçe uyarı yazıları karalandı

Diyarbakır’da kimliği belirsiz bir grup, polis eşliğinde yaya yollarına yazılan "Hêdî" ve "Peşî Peya" uyarı yazılarını karaladı. Van’ın ardından Diyarbakır’da da yaya yollarına yazılan Kürtçe "Hêdî (Yavaş)" ve "Pêşî Peya (Önce Yaya)" uyarı yazıları karalandı. Amed Büyükşehir Belediyesi önündeki ışıklar ve yaya geçidinin olduğu bölgeye saat 03.21 sıralarında bir otomobil, bir kamyonet ve Ranger marka araç yanaştı. Ranger marka araçtan inen ve belinde silah bulunan kişi, araçların geçişini kontrol etmeye başladı. Kamyonetten inen 4 kişiden 2’si etrafi gözetlerken, 2 kişi ise fırça ve boyalarla Kürtçe uyarı yazılarını karaladı. Öte yandan Diyarbakır Yenişehir ilçesine bağlı Ofis semti ile birçok noktasında da söz konusu uyarı yazıları benzer şekilde karalandı. Kürtçe yazıların silinmesi güvenlik kameralarına yansdı.

<https://mezopotamyaaajansi38.com/tum-haberler/content/view/248949>

Diyarbakır Barosu’ndan suç duyurusu

Baromuz, Diyarbakır’da yaya yollarına yazılan Kürtçe "Hêdî (Yavaş)" ve "Pêşî Peya (Önce Yaya)" uyarı yazılarının karalanmasına ilişkin, Kürtçe diline yönelik tahkir edici ve nefret içerir eylem nedeniyle, ilgililer hakkında TCK 216 ve 152/1-a maddesi uyarınca suç duyurusunda bulunmuştur.

<https://x.com/Diyarbakirbaro/status/1817919380425933241?t=-VwqGAHl1w9c1gxsHPITkg&s=03>

Polislerden düğünlere 'Kürtçe şarkı ve halay' baskını

Mersin, Ağrı, Siirt ve Batman’ın ardından Hakkâri’de de Kürtçe şarkı ve halay gerekçesiyle birçok kişi gözaltına alındı. Hakkâri’de polisler, 3 mahalledeki düğünlere baskın düzenledi. "Siyasi şarkılar" gerekçesiyle bazı müzisyenler, düğün çekimi yapan prodüksiyon şirketi çalışanları ile bazı düğün

sahipleri gözaltına alındı. "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alınan ve sayıları netleştirilemeyen kişiler, İl Emniyet Müdürlüğü'nde tutuluyor.

<https://mezopotamyajansi38.com/tum-haberler/content/view/248982>

Hakkari İl Emniyet Müdürlüğünde ifadeleri alınan 7 kişiden düğün sahibi K.D ve çekim yapan kameramanlar ifade işlemlerinin ardından serbest bırakılırken "Koma Özgün" müzik grubu üyeleri ise savcılık ifadeleri alınmak üzere adliyeye sevk edildi.

Savcılık, grup üyeleri, N.T., B. U., İ. A. ve A.O. T.'yu tutuklama talebiyle Hakkari Sulh Ceza Hakimliğine sevk etti. Hakimlik sorgusunun ardından grup üyeleri N.T., B.U., İ. A. ve A.O. T., "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla tutuklandı.

<https://mezopotamyajansi38.com/tum-haberler/content/view/249022>

Halay çeken asker tutuklandı

Aydın'da askerlik yapan B.S. isimli kişi, Arnavutköy ilçesinde kendi askerlik eğlencesinde Kürtçe şarkıya eşlik ettiği ve halay çektiği gerekçesi ile askerlik şubesinde gözaltına alındı. B.S çıkarıldığı mahkemece "Örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklanarak, cezaevinde gönderildi. Halay çekenler arasında yer alan bir kişinin de arandığı belirtildi.

<https://artigercek.com/guncel/halay-ceken-bir-asker-tutuklandi-312683h>

31 Temmuz

Dargeçit'de de Kürtçe Önce Yaya yazıları polis eşliğinde silindi

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) yönetimindeki belediyelerin yollara yazdığı Kürtçe "Pêşî Peya/Önce Yaya" yazıları Mardin'in Dargeçit ilçesinde de silindi. Dargeçit Belediyesi tarafından ilçenin farklı noktalarına yazılan yazılar, Karayolları Bölge Müdürlüğü ekipleri tarafından zırhlı araçlı polislerin eşliğinde üstü boyanarak silindi.

<https://mezopotamyajansi38.com/tum-haberler/content/view/249099>

Ölürüm Türkiyem şarkısını zorla okutturup kayda aldılar

Zafer işareti yaptığı sanal medya paylaşımları gerekçesiyle gözaltına alınan Müslüm Güneş, kendisine zorla "Ölürüm Türkiyem" şarkısı okutturulduğunu ve kayda alındığını belirterek, yaşadığı kötü muameleyi anlattı.

İl Emniyet Müdürlüğü de Güneş'in gözaltı görüntülerini sanal medyada yayımladı. Güneş, kişisel bilgilerinin paylaşılması ve gözaltında yaşadığı kötü muameleye dair Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) ile Urfa Barosu'na başvuru yaptı.

Gözaltı sırasında yaşananları anlatan, ters kelepçeyle gözaltına alındığını belirten Güneş, "Gözaltına aldıklarında başımı duvara vurdular. Ters kelepçe yaptılar. Diz üstüne çökmemi söylediler. Bu esnada küfürler savurdular. Yolda kameraya aldılar ve 'Ölürüm Türkiyem' şarkısını zorla okutturdular. Bu

yapılan ırkçılıktır. Hastaneden sonra beni TEM nezaretine götürdüler. Görevlinin söylediği ilk kelime 'cehenneme hoş geldin' oldu" dedi.

Nezarette kötü muamelenin devam ettiğine dikkati çeken Güneş, "Beni yere yatırarak, sırtıma bastılar. Astım hastalığım olduğu için nefesim kesildi. Belim kırıldı sandım. Serbest kaldıktan sonra sanal medyada görüntülerimin paylaşıldığını gördüm. Ben Kürtçe müzik eşliğinde zafer işareti yaptığım için gözaltına alınarak bu muameleye maruz bırakıldım" ifadelerini kullandı.

Urfa Barosu'ndan Avukat Kazım Ekinci ve İnsan Hakları Merkezi'nin Başkanı Ahmet Taş, Güneş'in kişisel verilerinin paylaşılmasının hukuka aykırı olduğunu belirtti. Taş, "Kişiye ait görüntü ve bilgilerin kamuoyu ile paylaşılması CMK 187'ye göre yasak. Masumiyet karinesi gereği şüpheli ile ilgili herhangi bir bilgi servis edilemez. Ancak emniyet yaptığı paylaşımda bunun dışına çıkarak, hem görüntü hem de bilgi paylaşmıştır. Emniyet Güneş'i hedef göstermiştir" ifadelerini kullandı.

<https://mezopotamyaaajansi38.com/tum-haberler/content/view/249122>

Batman'da da Kürtçe trafik yazıları silindi

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) yönetimindeki belediyelerin, yaya geçitlerinde olası kazalarına önleme amacıyla yazdıkları "Pêşî Peya/Önce Yaya" yazıları Wan, Amed ve Mêrdîn/Kerboran'ın (Dargeçit) ardından Êlih'te de silindi.

Gece saatlerinde çok sayıda polis eşliğinde Diyarbakır Caddesi'ne gelen Karayolları Genel Müdürlüğü'ne (KGM) bağlı ekipler, yazıları sildi.

<https://mezopotamyaaajansi38.com/tum-haberler/content/view/249107>